

جایگاه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش

مؤلفین:

فاطمه شاهرخ

(دانشجوی رشته آموزش عربی دانشگاه فرهنگیان)

فاطمه ملک

(دانشجوی رشته آموزش عربی دانشگاه فرهنگیان)

فاطمه گودرزی معظمی

(دانشجوی رشته آموزش عربی دانشگاه فرهنگیان)

محبوبه توکلی

(دانشجوی رشته آموزش عربی دانشگاه فرهنگیان)

عنوان و نام پدیدآور	:	جایگاه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش / مولفین فاطمه شاهرخی ... [و دیگران].
مشخصات نشر	:	خراسان رضوی : انتشارات جالیز، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۱۰۵ ص.
شابک	:	۲۵۰۰۰ ریال ۳-۷۶-۷۲۶۳-۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳-۷۶-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	مولفین فاطمه شاهرخی، فاطمه ملکی، فاطمه گودرزی معظمی، محبوبه توکلی.
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۹۵ - ۱۰۵.
موضوع	:	آموزش و پرورش — تکنولوژی اطلاعات
موضوع	:	Education -- Information technology
موضوع	:	تکنولوژی آموزشی
موضوع	:	Educational technology
موضوع	:	تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات
موضوع	:	Information and communications technologies
شناسه افزوده	:	شاهرخی، فاطمه، ۱۳۹۹-
رده بندی کنگره	:	۴۳/۱۰۲۸LB
رده بندی دیویی	:	۳۴/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۵۲۷۲۰

جایگاه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش
فاطمه شاهرخی، فاطمه ملکی، فاطمه گودرزی معظمی، محبوبه توکلی
ناشر: انتشارات جالیز
چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه
قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۰۵
قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۳-۷۶-۳-۷۶-۳
طراح جلد: صالح مقدم
صفحه آرائی: زهرا مهدیزاده

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی رویروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
---	----------

فصل اول

۱۱	کلیات و مفاهیم
۱۲	رویکردها درباره نقش فناوری اطلاعات در برنامه درسی
۱۲	دیدگاه اصل حکرا
۱۳	دیدگاه مولک
۱۳	فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه ریزی درسی
۱۴	اهمیت کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش
۱۵	ویژگی‌های برنامه درسی در عصر فناوری اطلاعات
۱۵	یافته‌های جدید درباره تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر یادگیری
۱۶	مؤلفه‌های آموزش آنلاین در دیدگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات

فصل دوم

۲۱	تعریف فناوری اطلاعات IT
۲۱	تاریخچه فناوری اطلاعات
۲۳	تاریخچه فناوری اطلاعات در ایران
۲۳	تاریخچه رایانه
۲۵	شاخص‌های جهانی فناوری اطلاعات
۲۶	حوزه‌های کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورهای پیشرفته
۲۶	دولت الکترونیک
۲۶	تجارت الکترونیک

۲۷	خودکارسازی نظام‌های اجرایی
۲۷	مدارس هوشمند (با هدف تربیت نیروی انسانی برای جامعه اطلاعاتی آینده)
۲۷	دور درمانی (با هدف دستیابی وسیع و آسان به خدمات درمانی)
۲۷	کارت‌های هوشمند
۲۸	پول الکترونیک
۲۸	نظام‌های اطلاع‌رسانی
۲۸	فناوری اطلاعات و ارتباطات محور توسعه پایدار

فصل سوم

۳۱	نقش فناوری اطلاعات در آموزش مجازی
۳۲	تاریخچه آموزش مجازی
۳۴	تفاوت‌های آموزش مجازی و آموزش سنتی
۳۵	مزایای آموزش مجازی
۳۷	محیط یادگیری آموزش مجازی
۳۸	نظریه‌های یادگیری در آموزش مجازی
۴۰	انعکاس رفتارگرایی در آموزش مجازی
۴۱	انعکاس شناخت‌گرایی در آموزش مجازی

فصل چهارم

۴۵	نقش فناوری اطلاعات در مدارس هوشمند
۴۵	تعریف مدارس هوشمند
۴۶	ویژگی‌های مدارس هوشمند
۴۶	تاریخچه مدارس هوشمند

۵۱	 ضرورت هوشمندسازی مدارس
۵۲	 مراحل هوشمندسازی مدارس
۵۳	 شیوه آموزشی
۵۵	 ارکان مدرسه هوشمند
۵۵	 محیط یاددهی- یادگیری
۵۵	 نظام مدیریت مدرسه
۵۶	 افراد، مهارت‌ها، سبک‌ها
۵۶	 فناوری
۵۶	 سیاست‌ها
۵۶	 ارزشیابی
۵۶	 نقش معلمان و دانش آموزان
۵۷	 هدف از ایجاد اینگونه مدارس
۵۷	 اهداف مدارس هوشمند

فصل پنجم

۶۳	 تاثیر فناوری اطلاعات بر سواد اطلاعاتی
۶۳	 مفهوم یادگیری
۶۴	 سواد چیست؟
۶۷	 مفهوم سواد اطلاعاتی
۶۹	 مبانی نظری سواد اطلاعاتی
۷۰	 ضرورت سواد اطلاعاتی
۷۱	 نقش و تاثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر نظام آموزشی

۷۲.....	کاربرد فناوری اطلاعات
۷۴.....	مزیت‌های بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت
۷۸.....	محدودیت‌های ناشی از توسعه فناوری اطلاعات
۷۹.....	توصیه‌ها و راهکارها

فصل ششم

۸۱.....	تأثیر فناوری اطلاعات بر فرآیند یاددهی یادگیری
۸۲.....	ابعاد تحول مثبتی بر ICT در آموزش و پرورش
۸۳.....	پیامدهای ورود فناوری اطلاعات به نظام آموزشی
۸۴.....	اهمیت پرداختن به فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش
۸۷.....	رویکردهای موجود در نحوه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش
۸۷.....	جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش
۸۸.....	فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و تأثیر آن بر آموزش و یادگیری
۹۰.....	تأثیر فناوری اطلاعات بر فرآیند یاددهی یادگیری
۹۰.....	سودمندی‌های فناوری آموزشی
۹۱.....	نقش معلمان در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات
۹۲.....	نقش دانش آموزان در بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات
۹۵.....	منابع

عصر حاضر، عصر اطلاعات است. اطلاعاتی که در زمانی بسیار کوتاه دو برابر و حتی چند برابر می‌شود و در یک لحظه در تمامی نقاط جهان منتشر می‌گردد. با تأثیرپذیری زندگی بشر از این پدیده می‌توان گفت که جهان وارد جامعه اطلاعاتی شده‌است، بسیاری از محققان جامع اطلاعاتی را جامعه چندساختی و چندوجهی می‌دانند که تمام لایه‌بندی‌ها و سطوح آن نیازمند اطلاعات است. در چنین جامعه‌ای دسترسی و یا عدم دسترسی به اطلاعات نقشی اساسی و تعیین کننده‌ای را در تمام عرصه‌ها ایفا می‌کند.

امروزه، دیگر نمی‌توان با طرز تلقی گذشته و سوگیری‌های کهنه به معلم و شاگرد نگرست. در حال حاضر، جامعه امروز به افراختن تحصیل کرده که از قدرت تصمیم‌گیری برخوردار بوده و بتواند در دنیایی که روز به روز در حال تغییر است، براساس توانایی خود در اندیشیدن، عمل و برقراری ارتباط با دیگران به اجرای تصمیمات بپردازد، نیاز دارد. بایستی تمامی افراد، موسسات و نظام‌های آموزشی خود را برای تغییرات مختلفی که پدیدگیری، آمادگی ضروری می‌سازد، آماده سازند. اگر نظام آموزشی ما خواهان مشارکت در جامعه‌ای باشد که اساس آن فنآوری حرکت می‌کند، باید خود را برای این تحول عظیم و حیاتی آماده نماید و مزایای آن را از این فنآوری با توجه به اهداف نظام آموزشی را به عرصه ظهور برساند.

در جهان امروز استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و نیز نقش آن در زوایای مختلف زندگی بشری، موجب تحولات بزرگی در مناسبات حاکم بر جامعه بشری انسانی شده است که از آن به عنوان انقلاب اطلاعات یاد می‌شود. توسعه روزافزون فنآوری اطلاعات و استفاده از این فنآوری‌ها موجب شده است عصر جدیدی در زندگی جوامع بشری آغاز گردد که جامعه اطلاعاتی نامیده می‌شود. ورود به این دوره نیاز به تمهیدات و امکانات لازم است که مهمترین آن بسترسازی مناسب فرهنگی است که نخستین اقدام در این خصوص لحاظ نمودن موضوع چگونگی استفاده بهینه از نرم افزارهای فنآوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه آموزش عمومی است.

فنآوری‌های اطلاعات و ارتباطات فرصت ارزشمندی را برای توسعه اقتصادی و اجتماعی مبتنی بر اطلاعات فراهم آورده است. به مردمی ساختن علم و گسترش آن کمک کرده و توزیع دانش را ارزان، فراگیر و همه‌جانبه در دسترس ساخته است. فنآوری اطلاعات و ارتباطات در شکل‌گیری جامعه

پساصنعتی و جامعه اطلاعاتی نقش مهمی داشته است. به گفته دانیل بل^۱، جامعه شناس، در جامعه اطلاعاتی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، جامعه از گيرودار دگرگونی به جامعه خدماتی تبدیل می‌شود. فناوری اطلاعات و ارتباطات این قابلیت را دارد که نظام آموزشی را به صورت یکپارچه در آورد.

آموزش یک فعالیت یاددهی یادگیری است که با توجه به عنصرهای نظام آموزشی و چیدمان اجزا در کنار همدیگر طبقه‌بندی متفاوتی از نظام‌های آموزشی و نظام‌های آگاهی دهنده، نظام‌های توانایی دهنده و نظام‌های خلاق ارائه داده است.

کتاب ضروری تبیین جایگاه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش و کارکردها و موانع تحقق مربوط به آن است.

فاطمه شاهرخی

فاطمه ملکی

فاطمه گودرزی معظمی

محبوبه توکلی

فروردین ۱۳۹۹

^۱ Daniel Bell